

PELASTUSOPISTO

Ennakointi alueellisen varautumisen työvälineenä

Marko Juutinen

14.5.2025

Sisältö

1. Käsitteet
2. Jäsennykset
3. Tulos: yleinen tulkintakehys
4. Sovellus

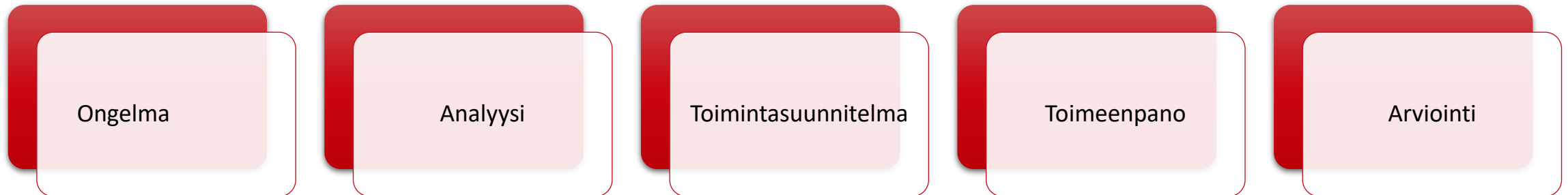

Käsitteet

- Tietojohdaminen: tietoon perustuvaa päätöksentekoa.
- Ennakointitieto: tulevaisuuden kehityskulkujen, epävarmuuksien, yllätyksien ja mahdollisuuksien arviointeja, ennusteita, skenaarioita, visioita, uhka-arvioita.
- Varautuminen: Normaalioloissa tapahtuva varautumisen suunnittelu. Toiminta, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.
- Kokonaisturvallisuus: Tila, jossa yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuviin uhkiin ja riskeihin on varauduttu.
- Alueellinen varautuminen: Alueen toimijoiden yhteistä ja omaa varautumista.

Tietojohtoinen toiminta (Panda, 5T, Problem Based Governance)

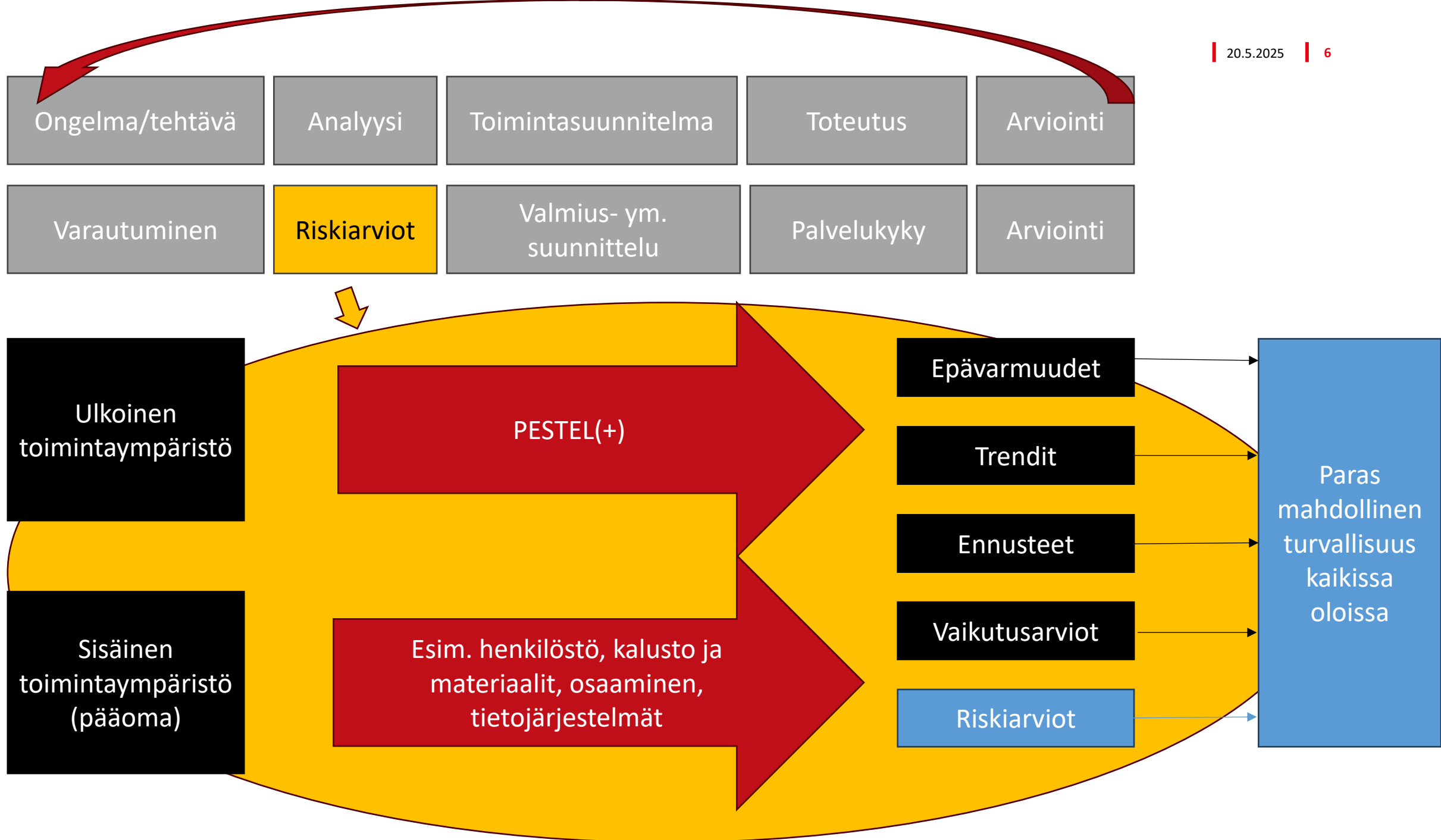
J. Ratcliffe (2018), Reducing Crime, Routledge.

Ennakoinnin perusta: toimintaympäristöanalyysi

PESTEL – ulkoinen
toimintaympäristö
(esim. Kaukonen 2008;
Puustinen 2020).

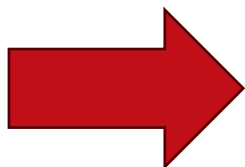
Sisäinen
toimintaympäristö:
Poliisin pääoma-
analyysin mukaelma
(Poliisihallitus 2023).

Varautumisen tasot ja toimijat

- Ylikansallinen
- Poikkikansallinen
- Kansallinen
- Alueellinen
- Yhteinen
- Toimialakohtainen
- Yksilötaso

Omaa ja yhteistä

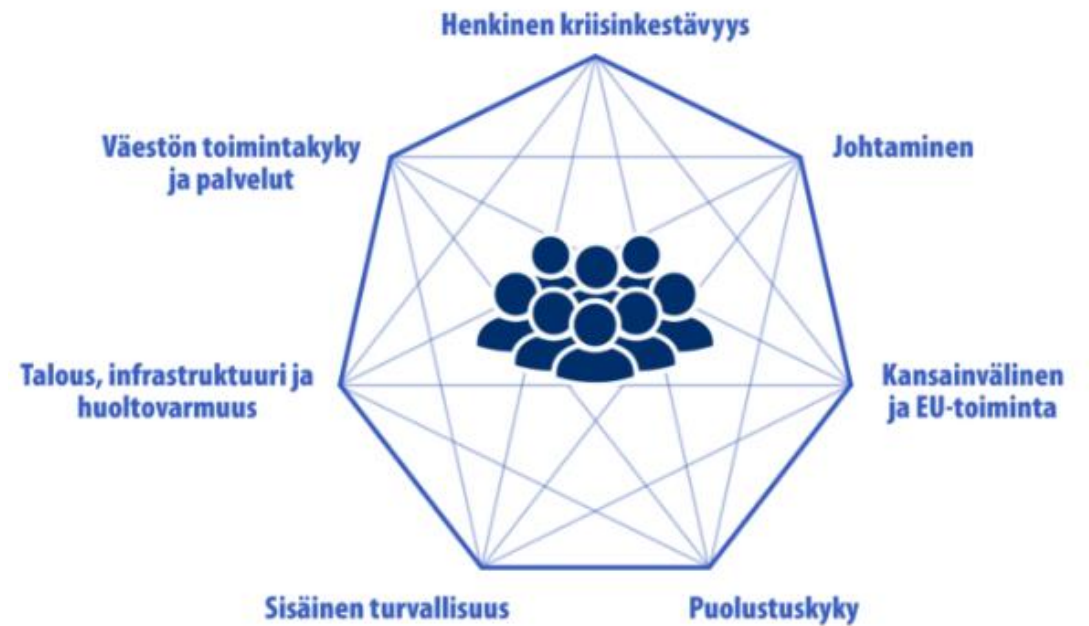
- Viranomaiset (lakisääteiset velvoitteet)
- Yksityinen sektori (osin myös lakisääteistä, CER-direktiivi)
- Järjestöt
- Kansalaiset

Kaikki

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

- johtaminen
- kansainvälinen ja EU-toiminta
- puolustuskyky
- sisäinen turvallisuus
- talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus
- väestön toimintakyky ja palvelut
- henkinen kriisinkestävyys

Alueellinen varautuminen

- Alueen toimijoiden yhteistä ja omaa varautumista.
- Toimijoita: ELY-keskukset, HVK, AVIt, hyvinvointialueet, kunnat, kaupungit, virastot, laitokset, järjestökenttä, yksityinen sektori, asukkaat, yksilöt.
- Mitä ovat poikkihallinnolliset ja yhteiset ongelmat, missä tarvitaan yhteensovittamista, yhteistä tilannekuvaa, johtamista, viestintää?
 - Yhteistoimintarakenteet ja toimintamallit?
 - SM:n ja VM: hanke: [Alueellista varautumista häiriötilanteisiin kehitetään laajassa selvityshankkeessa - Valtioneuvosto](#)

Tietojohtamisen ja ennakointitoiminnon rakenteistaminen

Vaste

- Rakenne ja prosessit – yhteistoimintamallit määritelty.
- Yhteistoimintaan liittyvien tietarpeiden tunnistaminen.
- Tietotarpeiden täyttäminen: omat prosessit (toimialat), yhteiset prosessit, tietolähteet, laajuus, suodatus.
- Tiedon jakaminen, tilannekuva, käyttöliittymät, yhteensopivuus.
- Toiminta.

Palvelukyky,
kokonaisturvallisuus

PELASTUSOPISTO

| marko.juutinen@pelastusopisto.fi

Puh. 0295 450 201, PL 1122 (käyntiosoite: Hulkontie 83), 70821 Kuopio

PELASTUSOPISTO.FI

